

PERSBERICHT

Maart 2019

Verslag aan het Vlaams Parlement

Naar een prestatiebegroting bij de lokale besturen en de Vlaamse overheid

Het Rekenhof onderzocht de invoering van een prestatiebegroting bij de lokale besturen en de Vlaamse overheid. Het stelde vast dat de lokale besturen veel vrijheid kregen om de regels rond de beleids- en beheerscyclus (BBC) in te vullen, wat gevolgen had voor de opvolging en kredietbewaking door de raad. Vanaf 2020 zijn er bijstellingen gepland. Bij de Vlaamse overheid is het idee van een prestatiebegroting pas in de huidige regeerperiode opnieuw concreter geworden.

Inleiding

In 2003 werd een bestuurlijke hervorming van de Vlaamse overheid en van de lokale besturen in het vooruitzicht gesteld. Een essentieel instrument daarvan was de prestatiebegroting die de link tussen input (kredieten), beleid (output) en – in het beste geval - effecten (outcome) expliciteert, waardoor het mogelijk wordt het beleid te beoordelen en bij te sturen op basis van de output en outcome, gemeten met relevante indicatoren. Het beleid wordt zo transparanter voor het wetgevend orgaan en het publiek. Het Rekenhof heeft 15 jaar later een stand van zaken opgemaakt en vastgesteld dat de hervormingen bij de Vlaamse overheid en de lokale besturen, die ongeveer gelijktijdig werden opgestart, een erg uiteenlopende ontwikkeling hebben gekend.

BBC bij de lokale besturen

Bij de lokale en provinciale besturen werden de prestatiebegroting en meerjarenplanning vanaf 2014 veralgemeend ingevoerd door de regels rond de beleids- en beheerscyclus (BBC). Bedoeling daarvan was te komen tot een strategische, meerjarige, outputgestuurde planning en opvolging van het beleid, met een versterkte rol van de raden. Voor de concrete invulling kregen de betrokken besturen echter veel vrijheid. Die keuzes hebben belangrijke consequenties, o.a. voor de beleidsrapporten die de raad krijgt. Alleen voor de beleidsdoelstellingen die de raad als prioritair heeft aangeduid, kan de BBC-rapportering als een prestatiebegroting worden beschouwd; voor het overige is er nauwelijks een koppeling tussen financiële en inhoudelijke informatie. Ook inzake kredietbewaking kent de BBC een bijzonder hoge vrijheidsgraad. Het budget is in de BBC immers veel minder tot op detailniveau uitgewerkt, waardoor de autorisatiefunctie van de raad verzwakt.

Het Rekenhof, dat ook de budgetten en rekeningen van de provincies controleert, heeft vastgesteld dat de vijf Vlaamse provincies de BBC erg verschillend hebben ingevuld: de keuze van prioritaire beleidsdoelstellingen, de verdere uitwerking ervan, de aanrekening van de uitgaven aan doelstellingen, de groepering van de investeringen, etc. Door de talrijke schema's van vooral het budget en het meerjarenplan is de BBC voor de raadsleden vrij technisch en weinig toegankelijk. Uit een evaluatie van de Vlaamse overheid bleek ook dat de raadsleden de indeling in prioritair en overig beleid vaak als arbitrair en weinig transparant ervoeren, waardoor de informatie niet altijd aan hun verwachtingen voldeed en zij zich minder betrokken voelden bij het beleid. De provincies vullen intussen de verplichte BBC-gegevens aan met bijkomende informatie, de ene al wat meer dan de andere.

De evaluatie van de BBC heeft tot een aantal bijstellingen vanaf 2020 geleid: heel wat schema's worden geschrapt, de rapporteringsfrequentie over belangrijke onderdelen van het beleid wordt verhoogd en het is de bedoeling dat de besturen beter rapporteren over het niet-prioritaire beleid. Veel zal opnieuw afhangen van de concrete invulling die de besturen aan de nieuwe regels geven.

Bestuurlijke hervorming van de Vlaamse overheid

De basisbeginselen van een meerjarige prestatiebegroting voor de Vlaamse overheid werden al in het comptabiliteitsdecreet van 7 mei 2004 omschreven, maar dat decreet werd nooit uitgevoerd. Pas in de huidige regeerperiode is het idee van een Vlaamse prestatiebegroting opnieuw concreter, zij het zonder decretale basis. Het is de bedoeling om variabele, legislatuurgebonden doelstellingen te koppelen aan begrotingsartikelen die over de legislaturen heen stabiel blijven. Een volgende stap is de formulering van indicatoren om de realisaties te meten. Dat moet resulteren in een eerste voorafbeelding van een prestatiebegroting via de bijdrage van de administratie aan het nieuwe regeerakkoord.

Reactie van de minister

In haar antwoord van 16 januari 2019 bevestigde de minister van Binnenlands Bestuur de vaststellingen van het verslag. Zij gaf aan dat de grote vrijheidsgraad van concrete invulling van de BBC een bewuste beleidskeuze is geweest. Zij wees bovendien op de aanpassingen in de BBC-regels vanaf 2020, waardoor de informatieverplichtingen over het niet-prioritaire beleid sterker in de regelgeving zijn verankerend.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag *Naar een prestatiebegroting bij de lokale besturen en de Vlaamse overheid* is bezorgd aan het Vlaams Parlement. Het verslag en dit persbericht staan op de website van het Rekenhof (www.rekenhof.be).